

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

35 inci Birleşim

23 Aralık 2003 Salı

1. - 2004 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 2002 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/688; 1/689; 1/656, 3/370, 3/372, 3/373; 1/657, 3/371) (S. Sayısı : 284, 286, 285, 287) (Devam)

A) MALİYE BAKANLIĞI

1. - Maliye Bakanlığı 2004 Malî Yılı Bütçesi

2. - Maliye Bakanlığı 2002 Malî Yılı Kesinhesabı

B) GELİR BÜTÇESİ

1. - 2004 Malî Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/688) (S. Sayısı : 284) (Devam)

2. - 2002 Malî Yılı Genel Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 2002 Malî Yılı Genel Bütçeli Daireler Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/656, 3/370, 3/372, 3/373) (S. Sayısı : 286) (Devam)

3. - 2004 Malî Yılı Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/689) (S. Sayısı : 285) (Devam)

4. - 2002 Malî Yılı Katma Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 2002 Malî Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/657, 3/371) (S. Sayısı : 287) (Devam)

..... 4 üncü maddeyi okutuyorum:

.....

BAŞKAN - Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Trabzon Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi; buyurun. (CHP sıralarında alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakika.

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Bütçe Kanunu Tasarısının 4 üncü maddesine ilişkin olarak, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım; sözlerime başlarken, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

4 üncü madde, bütçe kanunlarının çok klasik bir maddesi. Kamu malî yönetim sistemimizi düzenleyen 1050 sayılı Muhasebi Umumiye Kanununun bugünkü bütçe uygulamasında yer alabilmesi için, o kanunda yer alan bazı deyimlerin hangi anlama geldiğini düzenliyor ve yine, sorunların çıkmasına yönelik olarak da, Maliye Bakanına yetki verici bir düzenleme yapıyor; bu, maddede açık olarak yazılı.

Gerçekte, madde üzerinde söz almamın temel gerekçesi, Sayın Maliye Bakanımızın, Maliye Bakanlığı ve gelir bütçeleri üzerinde yapılan değerlendirmelerden sonra kendisinin eleştirilere cevap vermek amacıyla yaptığı konuşmada yapmış olduğu değerlendirmeler. Bu değerlendirmeler üzerinde durmak istiyorum.

Maliye Bakanlarımız, genellikle, rakam konuşurlar, makro değerlendirmeler yaparlar, ekonominin dengelerini, bütçenin dengelerini değerlendirirler; ama, Sayın Maliye Bakanımız sayesinde, artık, polemik yapan bir maliye bakanımız da var.

Sayın Maliye Bakanımız "biz, ne yapıyorsak bilerek yapıyoruz, ne söylüyorsak bilerek söylüyoruz" dediler ve bu cümlelerin devamı olarak da, neleri yaptıklarını ve neleri yapacaklarını söylediler. Sayın Bakanımız, 2004 yılında vergi yükünü azaltacaklarını ifade ettiler.

Değerli arkadaşlar, 2004 yılında genel bütçe vergi gelirlerinin gayri safî millî hâsılaya oranı yüzde 23,6'dır. Bu, Sayın Bakanımızın, bütçeyle beraber Meclise vermiş olduğu rakamdır. Vergi yükü olarak kullandığımız rakam budur.

2003 yılında, bu rakam, yüzde 24,3'tür. Gerçekten, 2003 yılından 2004 yılına geçtiğimizde, vergi yükünde 0,7 puanlık bir azalış var; ama, buraya nereden geldik dersek, 2002 yılı vergi yüküne bakalım: 2002 yılı vergi yükü yüzde 21,8; yani, 2002'deki yüzde 21,8'lik yük, 2003 yılında yüzde 24,3'e çıkmış; 2004 yılında, buradan bir miktar azalış var, 23,6'ya iniyor; Sayın Bakanımız da, bunu, müjde olarak burada söylüyor. Ben, Sayın Maliye Bakanımızdan bunu duymayı beklemezdim.

2002 ekonomide dengelerin sarsıldığı yıldır denilebilir. 2001 yılına geliyorum, 2001 yılında vergi yükü yüzde 22,5; 2001 yılı kriz yıldır denilebilir. 2000 yılına geliyorum, Türkiye'de istikrar programının uygulamasının ilk yılıdır, hatırlayacaksınız çok ağır vergiler getirilmiştir; 2000 yılındaki vergi yükü de yüzde 21,1'dir. Evet, bu oranlardan, 2003 yılında yüzde 24,3'e, 2004 yılında da, buradan bir miktar azalışla, yüzde 23,6'ya iniyoruz. Sayın Bakanın söylemiş olduğu "vergi yükünü azaltıyoruz" iddiası budur.

Ayrıca, bu 0,7 puanlık düşüş nereden geliyor diye bakarsak, karşımıza da şu çıkar: 2003 yılında Ek Taşit Vergisi alınmıştır, daha doğrusu iki kez alınmaya teşebbüs edilmiştir, Anayasa Mahkemesi iptal etmiştir; Ek Emlak Vergisi alınmıştır ve yine, vergi barışı olarak isimlendirdiğimiz vergi affından gelen 2,4 katrilyon lira vardır. 2003 yılında, vergi barışından gelecek gelir bir miktar azalmakta ve Ek Taşit Vergisi, Ek Emlak Vergisi planlanmamaktadır;

Sayın Bakanın söylemiş olduğu budur. "Müjde, 2004 yılında, Ek Emlak Vergisi ve Ek Taşıt Vergisi almayacağız..." Vergi yükündeki azalış budur değerli arkadaşlar.

Peki, Sayın Bakanımız "asgarî ücretten vergi almayacağız" diyor; "zaman içerisinde vergi almayacağız" diyor. Evet, şimdi, asgarî ücrette neler yapılıyor, bunlara bakalım. Acil eylem planı, hani, hükümetin, toplumla yaptığı bir sözleşme olarak anlattığı o ünlü acil eylem planında söylenen şudur: "Ücretlilerin yararlandığı özel indirim, zaman içerisinde, kademeli olarak artırarak, asgarî ücret seviyesine çıkaracağız; yani, asgarî ücreti vergidışı bırakacağız." Hükümetin yapmış olduğu ilk iş, temmuz ayında çıkardığı bir yasayla, özel indirim kaldırmak olmuştur. Özel indirim, her ücretlinin, ayda 6 750 000 lira olarak yararlandığı bir indirimdir; bu indirim, 1 Ocak 2004'ten itibaren yoktur. Şimdi, Sayın Bakanımız, asgarî ücreti nasıl vergidışı bırakacak bilemiyorum; çünkü, asgarî ücretlinin yararlandığı 6 750 000 liralık indirim kaldırmıştır. Denilebilir ki, biz, ücretlilerin yararlandığı özel gider indirimini artırdık; yani, bu, fatura, fiş toplamak suretiyle yararlanan indirim artırdık; ikisi ayrı şeylerdir; o, onun yerini tutmaz. Ayrıca, ona rağmen, kamu çalışanlarında, devlet memurlarında, 2004 yılında, özel indirimden doğan kaybı telafi edecek bir sistemi geliştirdiğiniz halde, kamu işçilerinde bu yapılmamıştır, özel sektör çalışanlarında bu yapılmamıştır; ücretlilerin özel indirimini gitmiştir.

Evet, Sayın Bakanımız "biz, vergileri azaltacağız" diyor. Yarın veya öbür gün, Plan ve Bütçe Komisyonunda, hükümetin getirmiş olduğu tasarı görüşülecek. Bu tasarıyla, Özel İşlem Vergisi ve Özel İletişim Vergisi, kalıcı hale getirilmektedir. Bakın, 2003 yılı bütçesi yapılırken, bir defalık -son defa olmak üzere- 2003 yılı sonuna uzatılan bu vergiler, bundan sonra kalıcı olarak vergi sisteminde yerini almaktadır.

Haberleşme üzerindeki vergiler kaldırılacaktı, acil eylem planındaki ve hükümet programlarındaki taahhüt buydu. İşte, size, haberleşme üzerindeki vergi, cep telefonu üzerindeki vergi; kaldırılmıyor, kalıcı hale getiriliyor.

"Enerji kaynakları üzerindeki finansman amaçlı vergiler azaltılacaktır." Bu, hükümet taahhüdü, hükümet programlarında var. Enerji kaynaklarına bakın, akaryakıt ürünleri üzerindeki vergi yükünde Avrupa Birliği ortalamalarının nasıl üzerine çıktığımızı görün.

"Mükellefler bütün giderlerini kaydedecektir" diyor Sayın Bakanımız. Ben, gerçekten, Sayın Bakanımızın bunları nasıl telaffuz ettiğini, nasıl bu kürsüden söylediğini bilemiyorum. Mükelleflerin bütün giderlerini kaydedebilmesi yönünde, hükümetin yapmış olduğu bir düzenleme yoktur, getirmiş olduğu bir tasarı yoktur. Sadece, serbest meslek kazançlarına ilişkin olarak, birkaç gün sonra görüşülecek olan tasarıda bir miktar kapsam genişlemesi vardır. Bu kapsam genişlemesinin bir bölümü de, daha evvel, Gelirler Genel Müdürlüğünün muktezalarıyla ve yargı kararlarıyla zaten sağlanmıştı, o kapsam bir miktar daha genişletilmektedir. Şimdi düzenlenmek istenen husus budur; ama, Sayın Bakanımızın verdiği mesaj, bütün mükellefler bütün giderlerini kaydedeceklerdir. Sayın Bakanım, söylüyorum; bu tasarımı getirin, biz bunu destekliyoruz. Bu konuyu, hemen, öbür gün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülecek olan tasarıyla getirirseniz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, buna destek vereceğiz.

Değerli arkadaşlar, biz, hükümetten, özellikle de Sayın Maliye Bakanımızdan, bütçe görüşmeleri sırasında daha düzgün bilgiler, daha düzgün rakamlar sunmasını bekledik; ama, Sayın Bakan burada söylediklerinin, hükümet olarak, tam tersini yapmaktadır. Bugüne kadar, bunun uygulamalarını gördük. Bütçe konusunda söylemiş olduğu, gelişmiş ülkelerde, bütçeler

ekonomiden çok daha küçük pay almaktadır söylemini, biraz sonra söz alacak bir arkadaşımız değerlendirecektir.

Sözlerimi bitirmeden, birkaç cümleyle yatırım konusuna değinmek istiyorum. Sayın Bakanın "biz, ekonomide özel sektörün büyümesi devletin küçülmesini istiyoruz" şeklinde bir açıklaması oldu. Bu, gerçekte yatırımlarda 2003 ve 2004 yıllarında meydana gelen dramatik düşüşün sığınılan bir açıklaması; çünkü, bütçe dengeleri tutmayınca, faizdışı harcamalar artınca, bunu karşılayacak tasarrufu yatırım harcamalarını kısmak suretiyle hükümet yapmıştır; 7,9 katrilyon lira olarak planlamıştır 2003 yılı yatırımını hükümet, bunu 6,5 katrilyon lira olarak revize etmiştir, belki de 6,5'in daha altında gerçekleşecektir 2003 yatırımı. Biz yatırım azalıyor dedikçe, Sayın Bakanımız da "biz, ekonomide devleti küçültüyoruz" şeklinde, maalesef, bir mazeret göstermektedir. Gerçekte, bütçe dengelerinin tutmaması nedeniyle yatırım harcamaları azaltılmaktadır. Bunları Genel Kurulun bilgisine sunmak için söz aldım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.